

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	LIT 1973	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κριτική και σχολιασμός κειμένων: επιγραφές και πάπυροι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3 (13 εβδομάδες)	15	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (με αγγλόφωνη βιβλιογραφία και γραπτές εργασίες στα αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://philology.upatras.gr/courses/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος

Στο μάθημα οι φοιτητές/φοιτήτριες θα μελετήσουν κείμενα αποτυπωμένα σε επιγραφές και παπύρους από τον 8^ο π.Χ. αιώνα έως τον 9^ο μ.Χ. αιώνα σε συνδυασμό με τα κείμενα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.

Οι φοιτητές θα:

- εξοικειωθούν με τα κείμενα των επιγραφών και των παπύρων.
- διαβάζουν πολλά από τα κείμενα, θα τα μεταγράψουν, θα τα χρονολογούν και θα τα αξιοποιούν ως πρωτογενείς πηγές της ιστορίας και του καθημερινού πολιτισμού των ανθρώπων.
- κατανοήσουν τις αλλαγές που συντελέστηκαν στην ελληνική γραφή.

- γνωρίσουν τα υλικά γραφής που σε κάθε περίοδο χρησιμοποιήθηκαν.
- κατανοούν τους λόγους μεταγραφής των κειμένων και θα ερμηνεύουν τις αλλαγές που υπέστησαν.
- αποκαθιστούν τα φθαρμένα κείμενα και θα εξοικειωθούν με τις αρχές της φιλολογικής κριτικής, τις οποίες και θα εφαρμόζουν.
- συσχετίζουν επιγραφές και παπύρους με τα φιλολογικά κείμενα.
- συντάσσουν κριτικό υπόμνημα.
- αντιληφθούν τη σπουδαιότητα των επιγραφών και των παπύρων για τη μελέτη και κατανόηση του αρχαίου κόσμου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / η φοιτήτρια θα:

- Έχει κατανοήσει τον ρόλο των πρωτογενών πηγών, επιγραφών και παπύρων, στην ερμηνεία και κατανόηση του κόσμου.
- Έχει συσχετίσει τις μαρτυρίες των ανωτέρω κειμένων με τις φιλολογικές πηγές και τα ιστορικά γεγονότα.
- Αναζητεί, θα αναλύει και θα συνθέτει δεδομένα και πληροφορίες με τη χρήση και της τεχνολογίας και των ηλεκτρονικών βάσεων (TLG)
- Εκπονήσει ομαδική εργασία.
- Εκπονήσει αυτόνομη εργασία.
- Αναπτύξει την κριτική του/της ικανότητα.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στα γνωστικά αντικείμενα της Επιγραφικής και Παπυρολογίας.
2. Εξέταση των αρχών και των επιστημονικών μεθόδων προσέγγισης και μελέτης των επιγραφών και παπύρων.
3. Εξάσκηση στην ανάγνωση και στη μεταγραφή επιγραφών και παπύρων.
4. Λήψη εκτύπων από επιγραφές.
5. Χρονολόγηση και αποκατάσταση των παραπάνω κειμένων.
6. Σχολιασμός των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών στοιχείων που αφορούν τα μελετηθέντα κείμενα.
7. Συσχετισμός των ως άνω κειμένων με αρχαιολογικά κατάλοιπα και έργα της Αρχαίας Ελληνικής και Ρωμαϊκής γραμματείας.
8. Βιβλιογραφική ενημέρωση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο. Πρακτική άσκηση στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών. Σεμινάριο στο Επιγραφικό Μουσείο Αθήνας.</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία,</i></p>	<p>Παρουσίαση με power point Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>

στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39 ώρες (13 εβδομάδες x 3 ώρες)</td> </tr> <tr> <td>Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td>78 ώρες (13 εβδομάδες x 6 ώρες)</td> </tr> <tr> <td>Συγκέντρωση και μελέτη βιβλιογραφίας και εξοικείωση με ψηφιακές βάσεις δεδομένων (TLG, JSTOR κλπ.)</td> <td>65 ώρες (13 εβδομάδες x 5 ώρες)</td> </tr> <tr> <td>Ατομική εργασία</td> <td>52 ώρες (13 εβδομάδες x 4 ώρες)</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για τις τελικές γραπτές εξετάσεις</td> <td>78 ώρες (13 εβδομάδες x 6 ώρες)</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή τελικής εργασίας</td> <td>63 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες (13 εβδομάδες x 3 ώρες)	Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη	78 ώρες (13 εβδομάδες x 6 ώρες)	Συγκέντρωση και μελέτη βιβλιογραφίας και εξοικείωση με ψηφιακές βάσεις δεδομένων (TLG, JSTOR κλπ.)	65 ώρες (13 εβδομάδες x 5 ώρες)	Ατομική εργασία	52 ώρες (13 εβδομάδες x 4 ώρες)	Προετοιμασία για τις τελικές γραπτές εξετάσεις	78 ώρες (13 εβδομάδες x 6 ώρες)	Συγγραφή τελικής εργασίας	63 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
	Διαλέξεις	39 ώρες (13 εβδομάδες x 3 ώρες)													
	Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη	78 ώρες (13 εβδομάδες x 6 ώρες)													
	Συγκέντρωση και μελέτη βιβλιογραφίας και εξοικείωση με ψηφιακές βάσεις δεδομένων (TLG, JSTOR κλπ.)	65 ώρες (13 εβδομάδες x 5 ώρες)													
	Ατομική εργασία	52 ώρες (13 εβδομάδες x 4 ώρες)													
	Προετοιμασία για τις τελικές γραπτές εξετάσεις	78 ώρες (13 εβδομάδες x 6 ώρες)													
Συγγραφή τελικής εργασίας	63 ώρες														
<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p> <p style="text-align: right;">375</p>															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις θεωρητικού χαρακτήρα - Ασκήσεις κριτικής κειμένου - Ερωτήσεις ιστορικού περιεχομένου σε συνδυασμό με τις φιλολογικές και επιγραφικές μαρτυρίες - Μεταγραφή, σχολιασμό και χρονολόγηση επιγραφής και παπύρου <p>II. Παρουσίαση ατομικής εργασίας</p>														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>Ενδεικτική Βιβλιογραφία :</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Στ. Κουμανούδης – Αγ. Ματθαίου, <i>Αρχαίες Ελληνικές επιγραφές</i>, Αθήνα 1986 2. Στ. Κουμανούδης, <i>Αττικά επιγραφαί επιτύμβιοι</i>, Αθήνα 1871 3. Α. Α. Παπαγιαννόπουλος – Παλαιός, <i>Αρχαία Ελληνικά Επιγραφαί</i>, Αθήνα 1939 4. Α. Σιγάλας, <i>Ιστορία της Ελληνικής Γραφής</i>, Θεσσαλονίκη 1934 5. G. Klaffenbach, <i>Ελληνική επιγραφική</i>, Μτφρ. Αθ. Αντωνίου. 2^η Έκδοση, Αθήνα 1989

6. M. Guarducci, *Epigrafia Greca*, Roma 1967 - 1969
7. L.H.Jeffery – A. Johnston, *The Local Scripts of the Archaic Greece*, 2nd ed., London 1990
8. R. Harris, *The origin of writing*, London 1986
9. B.F. Cook, *Greek Inscriptions*, London 1987
10. G. Woodhead, *The study of Greek inscriptions*, Cambridge 1959
11. M. Guarducci, *Η Ελληνική Επιγραφική από τις Απαρχές ως την Ύστερη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορική Περίοδο*, Μτφρ. Κ. Κουρεμένος, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008
12. G. Woodhead, *Η μελέτη των Ελληνικών Επιγραφών*, Μτφρ. Ελένη Κουρίνου και Φλωρεντία Πίκουλα, Αθήνα 2009
13. Jos. Ober, *Μάζες και ελίτ στη δημοκρατική Αθήνα*, Αθήνα 2003
14. Μ.Β. Σακελλαρίου, *Η Αθηναϊκή Δημοκρατία*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2016
15. E.G. Turner, *Ελληνικοί Πάπυροι. Εισαγωγή στη μελέτη και χρήση των παπυρικών κειμένων*, Μτφρ. Γιώργος Παράσογλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981
16. Β. Γ. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Δεύτερη έκδοση, Αθήνα 1994
17. E. Mioni, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, Μτφρ. Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1977
18. L. Lewis, *Papyrus in classical Antiquity*, Oxford 1974
19. O. Montevicchi, *La papirologia*, Torino 1973
20. R.S. Bagnall and K.A.Worp, *The Chronological Systems of the Byzantine Egypt*, Zutphen 1978
21. F. Gignac, *A grammar of the Greek papyri of the Roman and Byzantine periods*, 2vols., Milano 1975-77
22. C.H.Roberts, *Greek Literary Hands*, Oxford 1955
23. M. Rostovzeff, *Social and Economic History of the Hellenistic World*, Oxford 1941
24. A.C.Johnson-L-C.West, *Byzantine Egypt: Economic Studies*, Princeton 1949
25. F.G.Kenyon, *Books and Readers in Ancient Greece and Rome*, 2nd edition, Oxford 1951
26. F.G.Kenyon, *The palaeography of the Greek Papyri*, Chicago 1974
27. B.A.van Groningen, *Πραγματεία περί της ιστορίας και της κριτικής των Ελληνικών κειμένων*, Μτφρ. Οδ. Λαμφίδη, Προλεγόμενα Χαραλ. Σ. Φλωράτου, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1980
28. Martin West, *Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων*, Μτφρ. Γιώργος Μ. Παράσογλου, Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1989
29. P. Maas, *Κριτική των κειμένων*, Μετάφραση-σχόλια Ν. Χιονίδη, Παπαδήμας 1975
30. L.D. Reynolds & N.G. Wilson, *Αντιγραφείς και φιλόλογοι. Το ιστορικό της παράδοσης των κλασικών κειμένων*, Μτφρ. Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981
31. Χ. Ιωαννίδου, *Πολιτισμικές προκαταλήψεις και αλληλεπιδράσεις στην αρχαιότητα. Το παράδειγμα της Ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου*, Αθήνα 2000
32. G. Cavallo & H. Maehler, *Hellenistic Bookhands*, Berlin 2008
33. Αμφ. Παπαθωμάς, *Εισαγωγή στην Παπυρολογία*, Αθήνα 2014